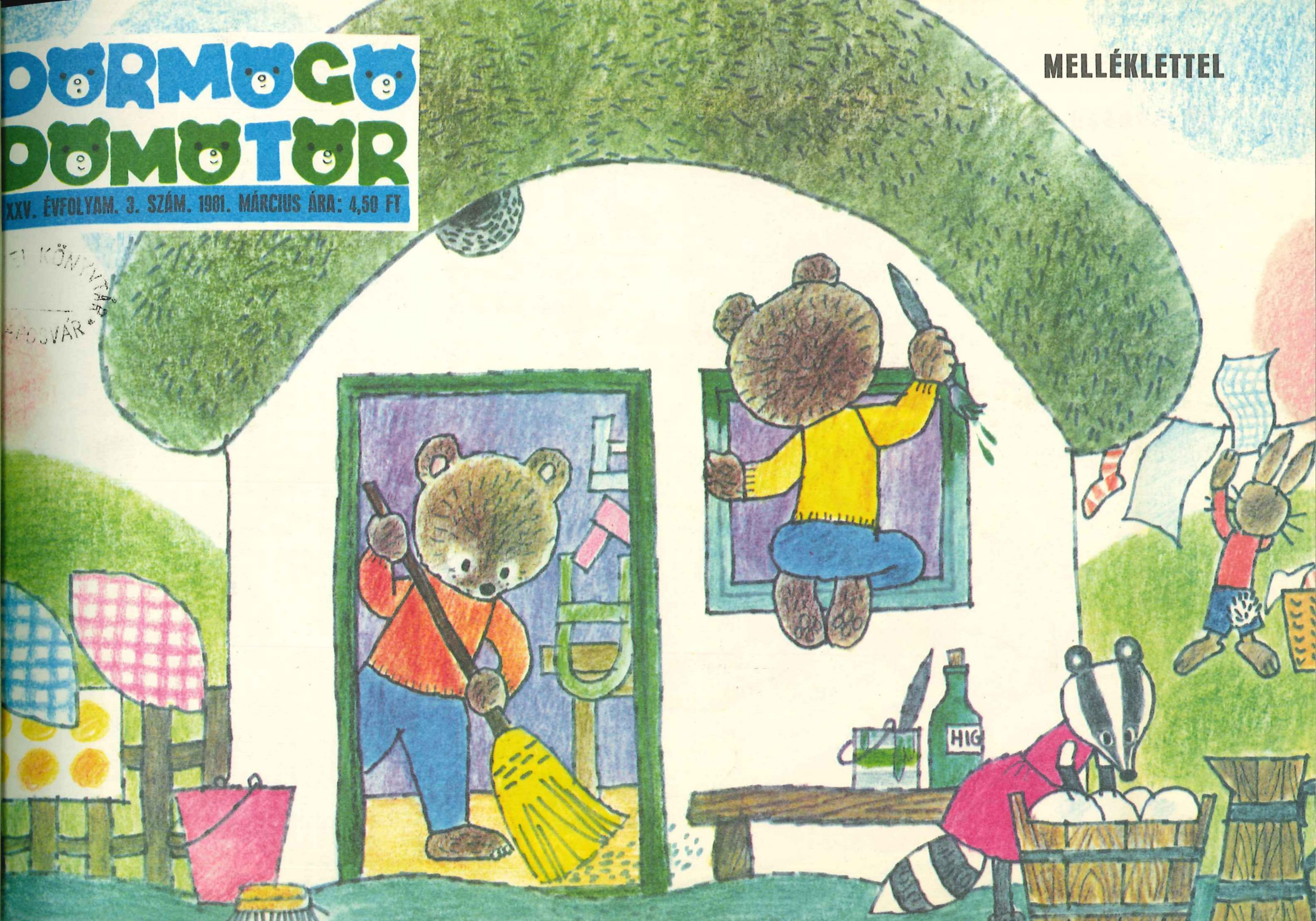

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR
XXV. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM. 1981. MÁRCIUS ÁRA: 4,50 FT
MELLÉKLETTEL
HIG

VÉGH GYÖRGY:

Virághozó április

Elmúlt a tél: itt a tavasz,
minden bokor újra éled —
a földből a virágokat
előhúzzák a tündérek.

Április is segít nekik,
megáll minden kicsi fánál —
virágot tűz mindenhová:
tavasz van ott, merre járt már.

Virágot hint a friss szélbe,
száll a színek zivatarja —
s merre elmegy, a kopár föld
virágoktól tarka-barka.

SZÁVAY EDIT rajza

ÜZENI

Kedves Barátaink!

Nem meséltünk még nektek Dorkáról és Zoliról, jó barátainkról, akik első osztályosok, és hamarosan kisdobosok lesznek. Igazi kék nyakkendőt kapnak! Persze nem csak úgy ajándékba! Meg kell érdemelni! Azt kérdezitek, hogyan? Ezt ők is akkor tudták meg, amikor látogatóban voltak a másodikosoknál. Képzeljétek, azok a másodikosok, akik a legjobb barátságban vannak egymással, úgy mondják, hogy ők együtt egy őrs. Nevet is választanak az őrsnek, és ezt a nevet ráhímezik a zászlójukra. Gyakran járnak együtt kirándulni, úszni, moziba vagy egyszerűen csak látogatóba egymáshoz, de főleg együtt vállalnak, tesznek valamit m á s o k é r t: családjukért, iskolájukért, kisebb gyerekekért, idős emberekért, ismerősökért vagy ismeretlenekért, mindazokért, akik segítségre szorulnak. Azokat a gyerekeket, akik hasonlítani szeretnének hozzájuk, és akiknek ez gyakran sikerül, kisdobossá fogadják a többiek, és ünnepélyesen átadják nekik a kék nyakkendőt. Ilyenkor az új kisdobosok megígérik, hogy mindig segítőkészek maradnak, hogy szorgalmasan tanulnak, hogy jókedvvel sportolnak, mindig igazat mondanak és igazságosan cselekszenek. Dorka és Zoli bennünket is meghívtak az ünnepségre, nagyon kíváncsian várjuk ezt a napot!

Januári fejtörőnket kitűnően oldottátok meg. Leltározni kellett egy villamossági üzletben. Kiderült, hogy 2 jégszekrény, 5 lámpa, 2 porszívó és 3 hajszárító maradt a nagy téli vásár után. Milyen jól tudtok már számolni! Jutalmat a következő gyerekeknek küldtünk:

Belházi Tamás, Dedinszky Balázs és Zsófi, Dörnyei Kálmán és László, Fogarasi Sarolta, Göcző Mihály, Isaszegi Béla, Nagy Csaba, Walter Márk, Budapest — *Antal János,* Csurgó — *Bircsák Szilvi és Évi,* Barcs — *Fehér Lívia,* Szentlőrinc — *Hegyi Balázs,* Pécs — *Juhász Bálint, Kovács Andrea,* Tamási — *Kis Lilla,* Tatabánya — *Kohut Krisztián,* Dunaújváros — *Lemberger Andrea,* Hatvan — *Lichtenstein Edmondka,* Miskolc — *Marton Győző,* Körmend — *Mészáros Piroska,* Nagyigmánd — *Molnár Mária,* Pilisvörösvár — *Sánta Szilvia,* Solt *Sárvári Tamás,* Füzesgyarmat — *Szeder Attila,* Monok — *Tóth Péter,* Sajókeresztúr — *Varga Róbert és Tímea* Nyíregyháza — *Városi Andrea és Erika,* Hőgyész — *Bajcsy-Zsilinszky úti Óvoda,* Orosháza — *II. sz. Óvoda, középső csoport,* Kunmadaras — *Napköziotthonos Óvoda,* Vonyarcvashegy — *Általános Iskola, 2. osztály,* Kóny.

TÓTH ESZTER:

A VARÁZSVESSZŐ

Móka Miki, híres-nevezetes játéknagymester, éppen a mókáit szemelgette: vajon melyikkel szórakoztassa a gyerekeket. Ekkor toppant elébe Hakapeszi Maki, a csalafinta kis majom, markában egy botocskával.

— Mikikém! Akarsz-e mutatványt látni?

— Milyen mutatványt, Makikám?

— Ezzel a varázsvesszővel — suhogtatta Hakapeszi a botocskát — megmutatom, hogy ki a legjobb szívű a világon.

— Ezzel a közönséges botocskával? — hitetlenkedett Miki.

— Mondom, hogy varázsvessző! — jelentette ki erélyesen Hakapeszi. — Magától odahúz ahhoz, aki a legjobb szívű a világon.

Miki felvonta a szemöldökét.

— No, erre igazán kíváncsi vagyok.

— Figyelj hát! — És Hakapeszi, magasra emelve a botocskát, elkiáltotta, amit a cirkuszi mutatványosok: „PRODUKCIÓÓÓ!" Aztán a következő mondókát szavalta:

Hókuszpókusz, ákombákom,
ki a legjobb a világon?
Vezess, vessző!
Nos, ki lesz ő?

A mondóka elhangzása után a botocska Miki felé mutatott. Sőt, mintha odahúzta volna magával Hakapeszit, az addig lépegetett, míg a bot vége egyszer csak megérintette Mikit.

— Gratulálok, Mikikém! — lelkendezett Hakapeszi. — A varázsvessző hozzád vezetett! Azt mutatta, hogy te vagy a legjobb a világon!

— A legjobb? — Miki szerénykedve köhintett egyet-kettőt. — Megjegyzem, magam is többször úgy éreztem... sejtettem... de mégiscsak más, hogy most már *biztos:* nekem van a legjobb szívem...

— Természetesen — bólintott Hakapeszi.

— Úgy, hogy kérem is a csokoládét, Mikikém.

— Miféle csokoládét, Makikám?

— *Minden* csokoládédat. Utóvégre akinek a világon a legjobb szíve van, az minden csokiját odaadja, nem?

— Persze, persze — motyogta zavartan Miki, és zsebeiből sorra rakosgatott Hakapeszi elé egy tábla krémcsokoládét, egy konyakos meggyet meg két szem zselét.

— Ha több nincs, akkor folytatjuk a mutatványt — mondta Hakapeszi. — Figyelem, figyelem! Szenzációs a mutatvány!

— Újra be akarod mutatni? — csodálkozott Miki.

— De még mennyire! — És Hakapeszi tovább kiáltozott. — Figyelem, figyelem! A legújabb szenzáció: Hakapeszi Maki mutatványa!

Meg is jelent a kiáltozásra egy hórihorgas fiatalember.

— Jól hallottam, kérem? — kérdezte izgatottan a hórihorgas. — Itt látható valamilyen szenzációs mutatvány?

— Itt, bizony! — dicsekedett Hakapeszi, és a fiatalember orra elé dugta a botocskát. — Ez a varázsvessző megmutatja, hogy ki a legjobb szívű a világon.

— Ez a pálcika? Ugyan! — fitymálta a dolgot Hórihorgas.

Miki fölényesen mosolygott.

— Hiába kételkedik, uram. Ez a pálcika valóban varázsvessző, és valóban megmutatja, hogy ki a legjobb szívű a világon.

Hórihorgas gúnyosan nézett Mikire.

— Művelt ember létére hogyan hihet el ilyen badarságot? Ez képtelenség!

— Lássuk hát! — indítványozta Hakapeszi, aztán nyomban rázendített a mondókájára:

Hókuszpókusz, ákombákom,
ki a legeslegjobb a világon?
Vezess, vessző!
Nos, ki lesz ő?

Miki büszkén kihúzta magát. Várta, hogy a varázsvessző ismét őrá fog mutatni. Ámde a botocska most a hórihorgas felé mutatott. Hakapeszi addig lépegetett, míg a bot vége egyszer csak megérintette Hórihorgast.

— Gratulálok! — lelkendezett Hakapeszi. — A varázsvessző önhöz vezetett. Azt mutatta, hogy ön a legeslegjobb a világon.

— Sejtettem — sütötte le a szemét szerénykedve Hórihorgas. — Mindig sejtettem... de mégiscsak más, hogy most már *biztos:* nekem van a legeslegjobb szívem...

— Lehetetlen! — toppantott Miki dühösen.

— Kétségbe vonja, amit a saját szemével látott? — méltatlankodott Hórihorgas.

— Az előbb még egyenest énrám mutatott! — mérgelődött Móka Miki egyre élénkebben. — Mernéd tagadni, Hakapeszi?

Hakapeszi csillapítólag simogatta Mikit.

— Eszemben sincs tagadni, Mikikém. A varázsvessző arra a kérdésemre vezetett hozzád, hogy ki a *legjobb* a világon. Másodjára viszont azt kérdeztem, hogy ki a *legeslegjobb.*

— Úgy, úgy — örvendezett Hórihorgas. — Es erre a kérdésre vezetett a varázsvessző hozzám. Hiszen a *legeslegjobb* én vagyok. Világos?

— Az hát — bólintott Hakapeszi. — Úgy, hogy kérem is a csokoládét, uram.

— Miféle csokoládét? — lepődött meg Hórihorgas.

— *Minden* csokoládéját — magyarázta Hakapeszi. — Utóvégre akinek a világon a legeslegjobb szíve van, az minden csokiját odaadja, nem?

— Persze, persze — motyogta Hórihorgas. — Tessék. — És zsebeiből sorra rakosgatott Hakapeszi elé egy tábla mogyorós csokoládét, tíz deka drazsét meg egy szelet nápolyit.

— Minden csokimat odaadtam — mondta, majd diadalmasan fordult Mikihez. — Vagyis valóban a legeslegjobb szívű vagyok a világon, ahogy a varázsvessző megmutatta.

Miki gúnyosan legyintett.

— Varázsvessző! Művelt ember hogyan hihet el ilyen badarságot?

— Nem badarság, kérem! — tiltakozott Hórihorgas. — Engem mutatott legeslegjobbnak, tehát igenis varázsvessző!

— Tegyünk még egy próbát — indítványozta Miki. — Hiszen három a magyar igazság. — Ezzel kivette Hakapeszi markából a botocskát, aztán rázendített a mondókára:

Hókuszpókusz, ákombákom,
ki a legeslegeslegjobb a világon?
Vezess, vessző!
Nos, ki lesz ő?

Hórihorgas büszkén még hórihorgasabbra húzta ki magát. Várta, hogy a varázsvessző ismét őrá fog mutatni. Ámde a botocska most Hakapeszi felé mutatott, s a vége egyszer csak megérintette Hakapeszit.

— Gratulálok, Makikám! — lelkendezett Miki. — A varázsvessző csakugyan vezetett. Mégpedig hozzád, vagyis te vagy a legeslegeslegjobb a világon.

— Nem én? — búsult el Hórihorgas.

— Vigasztalódjék, uram — kérte Miki. —

Látja, én is beletörődtem, hogy az ön jósága egy „leg”-gel hosszabb az enyémnél. Nyugodjék hát ön is bele, hogy Hakapeszi jósága még egy „leg”-gel hosszabb, mint az öné.

— Bizony, bizony — dünnyögte szerény büszkeséggel Hakapeszi — a legeslegeslegjobb én vagyok... mit tehetek?!

— Megmondom — vágta rá Miki. — Add ide a csokoládét!

— Miféle csokoládét? — riadozott Hakapeszi.

— Ezeket ni — bökött Miki a Hakapeszi előtt sorakozó csokoládékra. — Hiszen akinek a világon a legeslegeslegjobb szíve van, az minden csokiját odaadja.

— Én nem adom! — kiáltotta harciasan Hakapeszi.

— Ide *kell* adnod — állította határozottan Miki. — Hiszen mint legeslegeslegjobbhoz: hozzád vezetett a varázsvessző.

— Varázsvessző! — legyintett gúnyosan Hakapeszi. — Művelt ember létedre hogyan hihetsz el ilyen badarságot, Mikikém? — S kikapva Miki kezéből a botocskát, mérgesen hadonászott vele. — Ez egy közönséges botocska, és én arra kormányoztam, amerre akartam. Nem vetted észre?

— Mikor nem énrám mutattál vele, már észrevettem, Makikám — mondta Miki. — Éppen ezért ragadtam magamhoz a botocskát. Hogy bebizonyítsam: rászedtél vele bennünket.

— Szélhámos majom! — ordított Hórihorgas nagy felháborodással. — Vissza hát rögtön a csokit, amit kicsaltál a zsebünkből!

VÖRÖS ILONA fotói

— A mogyorós az enyém, nemde? A nápolyi is... A konyakos meggy a kedves Mikié...

— Igen, köszönöm — tette zsebébe Miki a magáét. — A málnás krém szintén... De ha óhajtja: cserélhetünk.

Miközben Hórihorgas és Miki udvariasan osztozkodtak, Hakapeszi keserves bőgésre fakadt: — Brühühű! Csak nekem nem jut egy szem csoki sem! Brühühű!

— Ne sírj, Maki! Adok én két szemet is — dugta Miki a zseléket Hakapeszi szájába.

— De Miki! — hökkent meg Hórihorgas. — Ön megbocsát annak, aki rútul becsapta?

— Nem csaphatott volna be, ha nem vagyok hiú — mosolygott Miki.

Hórihorgas szégyenkezve hajtotta le a fejét.

— Igaz. Az én hiúságomnak is tetszett, hogy azt mondta valaki: én vagyok a legeslegeslegjobb a világon.

— No, ha a legjobbak nem vagyunk is, ne legyünk szívtelenek se — javasolta Miki. — Kínálja meg ön is Makit a csokoládéjából.

— Szívesen — derült fel Hórihorgas, és a legnagyobb csokiját, a mogyorós táblát nyújtotta Hakapeszinek. — Parancsoljon, majom úr! Egy kis csemege ebéd utánra.

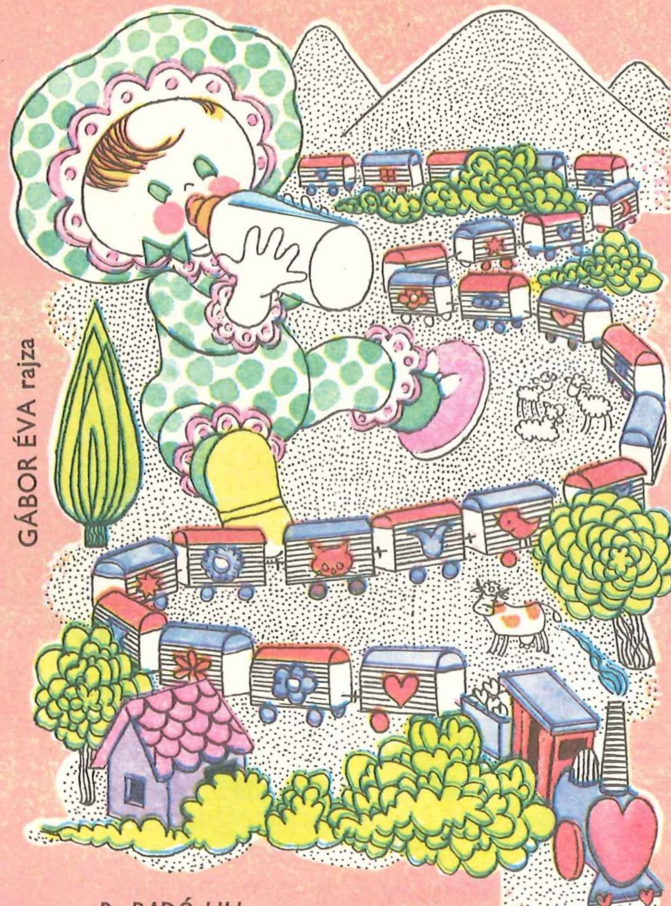
— Ebéd utánra? — kacagott Hakapeszi, s gyorsan kihámozva papírjából a csokit, nyomban beleharapott.

— Ön ebéd előtt is fogyaszt édességet? — ámuldozott Hórihorgas.

— Bármely időpontban — hallatszott a kissé csámcsogó felelet. — Mert:

Hakapeszi
ha kap — eszi!

B. RADÓ LILI:

Reggeli a vonaton

Megy a vonat, megy a vonat,
zakatol...
Kisbaba ül a vonatban
valahol.
Tejet iszik, nagy az üveg,
jó teli!
Ízlik is ám a babának
ez a pompás reggeli!

OSVÁT ERZSÉBET:

Dani és a papagáj

Amikor Dani kisfiú volt, folyton-folyvást nyafogott. Alig pitymallott, ő már felverte nyafogásával a ház népét: édesanyját, édesapját, nagymamáját, nagyapját, Juli nénjét, Mica cicát, Moszat kutyát, de még Kikerit, a kakasukat is megelőzte. Nyafogott Dani, ha éhes volt, nyafogott, ha jóllakott, ha álmos volt, ha sütött a nap, ha esett az eső.

Nyafogott, nyafogott, nyafogott.

Megunta ezt az örökös nyafogást Dani tréfás kedvű nagyapja, és kigondolt valamit. Éppen közeledett Dani negyedik születésnapja. Vett neki ajándékba egy tarka tollú papagájt kalitkástul. Hű, de nagy volt Dani öröme! Égig érő! Egy álló napig abba is hagyta a nyafogást. Gyönyörködött kincsében, színes tollú madarában. De másnap, ahogy pirkadt, újra rázendített:

— Brühü-hü, brühü-hü!

Papagája csakhamar eltanulta tőle a nyafogást. Így aztán kettesben nyafogtak. Hej, de mérges lett Dani a madárra, amiért őt utánozta.

Rákiáltott:

— Ne nyafogj!

A papagáj visszakiáltott:

— Ne nyafogj!

Ekkor Dani dühbe gurult, és még jobban rákiáltott:

— Te nyafogsz, nem én!

A papagáj visszakiáltotta:

— Te nyafogsz, nem én!

Olyan ricsaj támadt a szobában, hogy még az az egy betévedt kis légy is elmenekült.

Dani már látni sem akarta a papagáját.

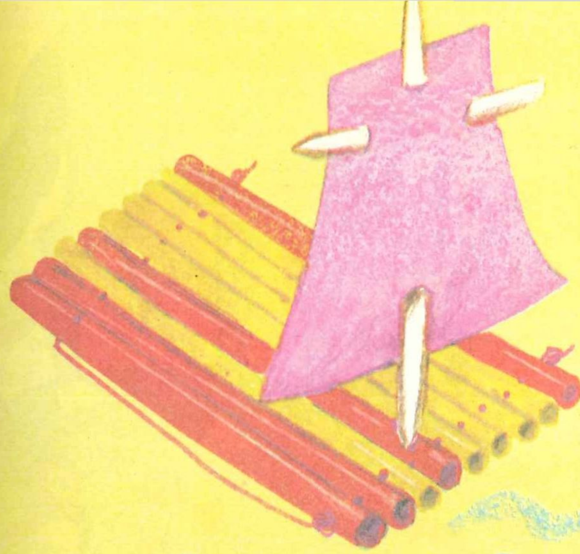
Kinyitotta a kalitka ajtaját, és hess! kiröpítette a madarat az ablakon.

— Menj, repülj, amerre a szemed lát — szólt. — Te, te nyafogó!

A papagáj egy pillanatra az ablak rácsára ült, majd huss! elrepült az ég kékje, a fák zöldje felé. Örült a visszakapott szabadságnak.

És ezentúl nem Dani nyafogása, hanem Kikeri kukurikúja ébresztette a ház népét.

SEBES TUTAJ

A tutaj az egyik legrégibb közlekedési eszköz. Egyszerű, könnyen elkészíthető, de eléggé lassú. Nem kellett mást tenni, csak néhány szálfát egymáshoz erősíteni, máris készen állt. Aki gyorsabb mozgásra akarta bírni a tutaját, vitorlát szerelt rá, amelybe belekapaszkodhatott a szél. Te is kipróbálhatod, mit jelent a vitorla! A mi tutajunk műanyag szívószálból készül. Vágj öt-hat szívószálat egyenként három egyenlő részre. Kérj meg egy felnőttet, hogy lyukassza át vastag tűvel a darabok mindkét felét, egyforma távolságban a végüktől. Fűzz a lyukakba horgászdamilt vagy tű segítségével cérnát, vékony fonalat; úgy húzd egymás mellé a részeket. A szál végére köss csomót. A középső szívószálra még egy lyuk kerüljön, ebbe tűzzük majd az árbocot. De előbb bocsásd vízre a tutajodat (egy nagy tál is megfelel), fújj rá, és figyeld meg, hogyan mozog. Készíts vitorlát mintánk szerint színes papírból, esetleg vékony rongyból vagy műanyag zacskódarabból — ez nem ázik át. Szúrj a közepébe egy fogpiszkálót, ez lesz az árboc, amelyet a középső szívószálba tűzöl. Rá merőlegesen álljon a vitorlatartó rúd. (Ez is fogpiszkáló.) Fújj rá a vitorlára! Ugye mennyivel gyorsabban mozog a tutajod vitorlával, mint anélkül? Barátaiddal, testvéreiddel versenyt is rendezhettek. *K. M.*

SÓTI KLÁRA rajzai

KISKUN FARKAS LÁSZLÓ:

Mi volna, mi lenne?

Ha a volna ott nem volna,
bőregérnek volna tolla,
kígyótojást róka tojna,
citerázna tán a bolha,
hogyha hozzá kedve volna.
Ha a lenne ott nem lenne,
Leontina lenne Lenke,
az oroszlán csuszát enne,
kormos kandúr úszni menne,
hogyha hozzá kedve lenne.
Ha a lenne ott nem volna,
ha a volna ott nem lenne,
oroszlánt enne a bolha,
a bolhába csípne Lenke.

A kóró és a kismadár

MAGYAR NÉPMESE

Egyszer volt, hol nem volt, volt a világon egy kismadár. Ez a kismadár egyszer nagyon megunta magát, rászállt egy kóróra.

— Kis kóró, ringass engemet.

— Nem ringatom biz én senki kismadarát!

A kismadár megharagudott, elrepült onnan. Amint ment, mendegélt, talált egy kecskét.

— Kecske, rágd el a kórót!

Kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat. Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy farkast.

— Farkas, edd meg a kecskét!

Farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy falut.

— Falu, kergesd el a farkast!

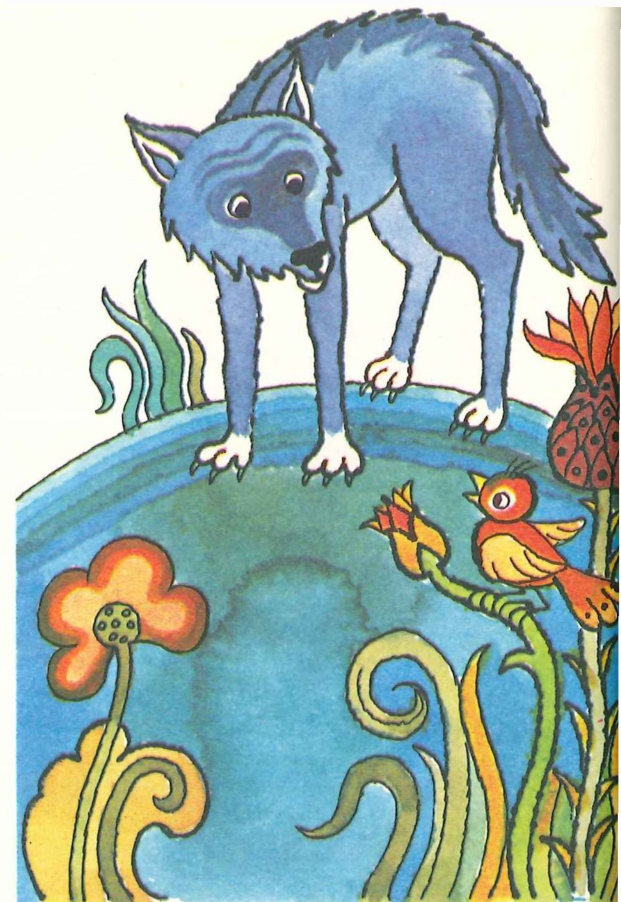
Falu nem ment farkas kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy tüzet.

— Tűz égesd meg a falut!

Tűz nem ment falu égetni, falu nem ment farkas kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy vizet.

— Víz, oltsd el a tüzet!

Víz nem ment tüzet oltani, tűz nem ment falu égetni, falu nem ment farkas kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy bikát.

— Bika, idd fel a vizet!

Bika nem ment vizet inni, víz nem ment tüzet oltani, tűz nem ment falu égetni, falu nem ment farkast kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

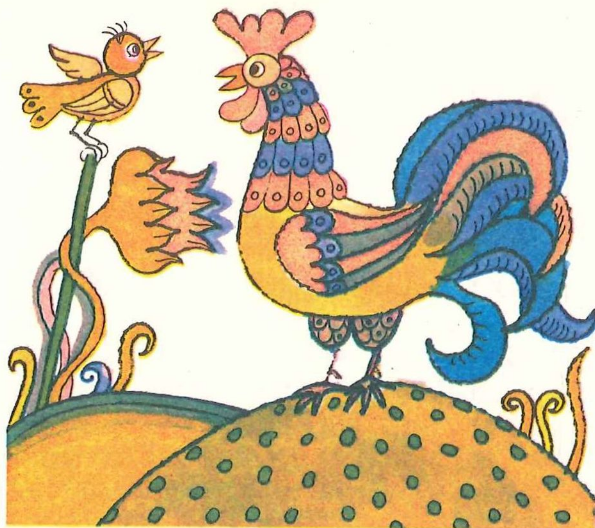
Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy furkót.

— Furkó, üsd agyon a bikát!

Furkó nem ment bika ütni, bika nem ment vizet inni, víz nem ment tüzet oltani, tűz nem ment falut égetni, falu nem ment farkas kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy férget.

— Féreg, fúrd ki a furkót!

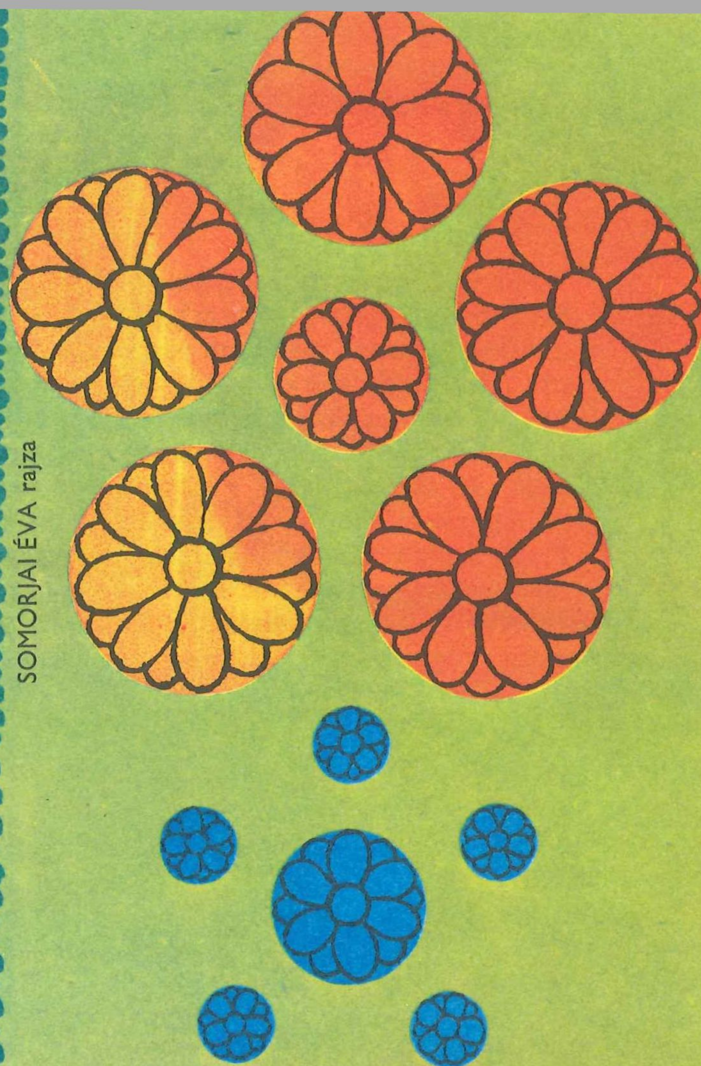
Féreg nem ment furkót fúrni, furkó nem ment bika ütni, bika nem ment vizet inni, víz nem ment tüzet oltani, tűz nem ment falu égetni, falu nem ment farkas kergetni, farkas nem ment kecske enni, kecske nem ment kóró rágni, kóró mégse ringatta a kismadarat.

Megint ment, mendegélt a kismadár, talált egy kakast.

— Kakas, kapd fel a férget!

Szalad a kakas, kapja a férget; szalad a féreg, fúrja a furkót; szalad a furkó, üti a bikát; szalad a bika, issza a vizet; szalad a víz, oltja a tüzet; szalad a tűz, égeti a falut; szalad a falu, kergeti a farkast; szalad a farkas, eszi a kecskét; szalad a kecske, rágja a kórót; a kóró bezzeg ringatta a kismadarat.

Ha még akkor se ringatta volna, az én mesém is tovább tartott volna.

SOMORJAI ÉVA rajza

Kisebb? Nagyobb? Ugyanolyan?

Hasonlítsd össze a két középső virágot! Mit gondolsz, nagyobb-e az egyik a másiknál? Ha igen, rajzold le színes ceruzával azt, amelyiket nagyobbnak látod. Ha egyformáknak találod őket, rajzold le mind a kettőt! Rajzodat küldd el Dörmögő Dömötörnek! *K. M.*

CZESLAW JANCZARSKI:

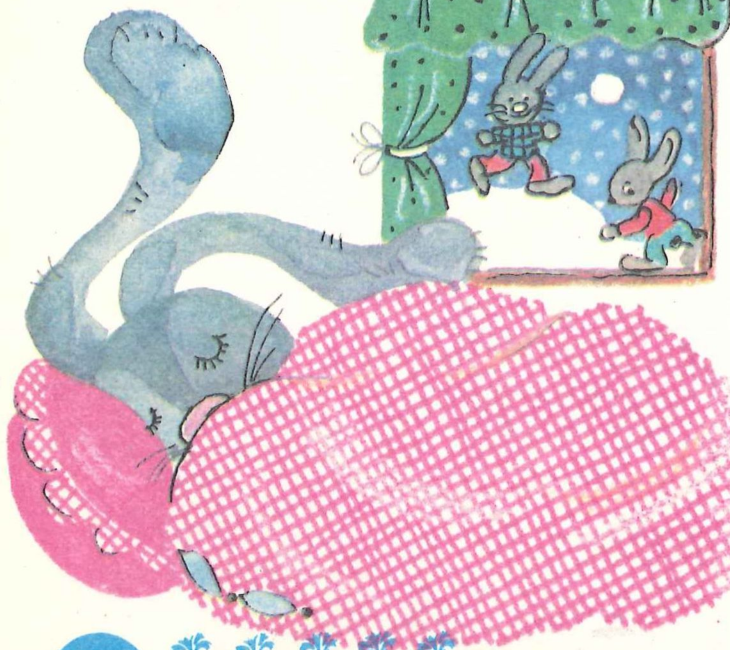
FUTÓVERSENY

Szürke a legnagyobb álomszuszék és a leglustább volt egész Nyúlországban.

A kicsi nyuszik már kora reggel óta a lejtőn játszottak, Szürke pedig még nagyokat nyújtózott a puha, pihés dunyha alatt. A játék után Szürke társainak roppant étvágya volt. A tízórai olyan gyorsan tűnt el a tányérjukról, mintha szél söpörte volna el. Nyúlanyukák boldogan nézték jóétvággyal falatozó csemetéiket.

Szürke viszont csak délben ült az asztalhoz.

— Mi ez, spenót? — nyafogott. — Utálom a spenótot.

Szürke mamája aggódva tolta elé a káposztalevéllel teli tányért.

— Ilyen sok? — fintorgott a kis nyuszi. Csipegetett egy keveset, aztán felállt az asztaltól.

Egy szép téli reggelen Szürkét két barátja, Káposztás és Saláta látogatta meg.

— Gyere hóembert csinálni — hívták.

— Itthon is csinálhatok a pihés dunyhámból — ásított Szürke, a másik oldalára fordult, és tovább aludt.

Káposztás és Saláta otthagyta az álomszuszékot. Már a kapuban voltak, amikor utánuk szaladt Szürke mamája.

— Úgy szeretném, ha az én kis Szürkém is olyan lenne, mint a többi nyuszi — panaszkodott. — Ha erős és egészséges lenne, ha reggel korán kelne, játszana, jó étvággyal enne. Segítsetek nekem, hogy megváltoztassuk Szürkét.

A két jó barát büszkén kihúzta magát; örültek, hogy ilyen bizalommal van hozzájuk Szürke mamája.

— Néni kérem, kitalálunk valamit — mondták egyszerre.

Másnap hajnalban Szürke arra ébredt, hogy reszket a hidegtől.

— Hol a dunyhám?! — kiáltott ijedten.

Kinézett az ablakon. A dunyha a havon feküdt. Kiugrott az ágyból, és rohant a dunyhához; ámde az, még mielőtt Szürke felkapta volna, lábra kelt, futásnak eredt! Kergette Szürke, amíg bírta, de nem volt elég ereje, kifulladt, lihegett. A dunyha meg árkon-bokron át elszaladt. Reszkető lábakkal kullogott haza Szürke. Ezen a napon korán ette meg a reggelit, és csodák csodája, három káposztalevél helyett kilencet kapott be.

Estére a nyuszi dunyhája a régi helyén feküdt.

De a következő reggelen megint elszö-

kött. Kergethette a kis lustaság! És így ment ez mindennap: hajnalban megszökött a dunyha, estére visszajött.

Eljött a tavasz. Szürke egyre gyorsabban futott, már-már sarkára lépett a dunyhának, s futás után egyre több káposztalevelet és spenótot evett.

Végül is az egyik reggelen Szürke utolérte a szökevény dunyhát. És ki bújt ki alóla? A két barátja: Káposztás és Saláta.

— Ó, hát ti húztátok le rólam a dunyhát? A ti lábaitokon szökött el minden reggel?

— Igen — vallották be a barátok —, de ne haragudj ránk. Inkább olvasd el azt a közleményt — mutattak a közeli fára.

OLIMPIA NYÚLORSZÁGBAN

Holnap tartjuk a nagy futóversenyt. Legjobb futóink a Nyúlország Bajnoka címért küzdenek.

olvasta Szürke.

Másnap korán ébredt.

— Nem szökött el a dunyha — csodálkozott egy pillanatig, aztán, hogy eszébe jutott a közlemény, arra gondolt: — Elmegyek, megnézem a futóversenyt.

A versenyzők rajthoz álltak. Eldördült a lövés, megkezdődött a futóverseny. De mi ez? Szürke, a kis nyuszi ott futott a többi versenyző között. És hogyan?! Villámgyorsan kapkodta lábait. Hamarosan az elsők között futott. Aztán a futók, még a legjobbak is, elmaradtak mögötte.

Szürke elsőként futott célba. Ünnepelték őt, éljenezték, a nevét kiáltozták.

Káposztás és Saláta Szürkéhez szaladt. Gratuláltak győztes barátjuknak. A nap hőse hosszan és szeretettel ölelte meg nyuszibarátait.

— Már régen jó futó lehettem volna — mondta —, de tudjátok, mi akadályozott ebben?

— Mi? — kérdezték csodálkozva a nyuszik.

— A pihés dunyhám — mondta Szürke, aztán nevetve azt kérdezte barátaitól:

— És tudjátok, kinek köszönhetem, hogy már nem vagyok álomszuszék és Nyúlország leglustábbja, hanem jó futó?

— Alighanem szintén a pihés dunyhádnak — nevettek Szürke barátai, Káposztás, no meg Saláta.

Fordította: BÁBA GABRIELLA

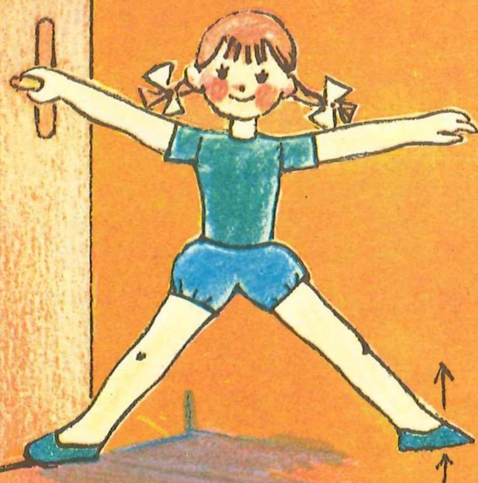

KOLTAI ÉVA rajzai

MAKK MARCI JÁTÉKÖTLETEI:

Zászló

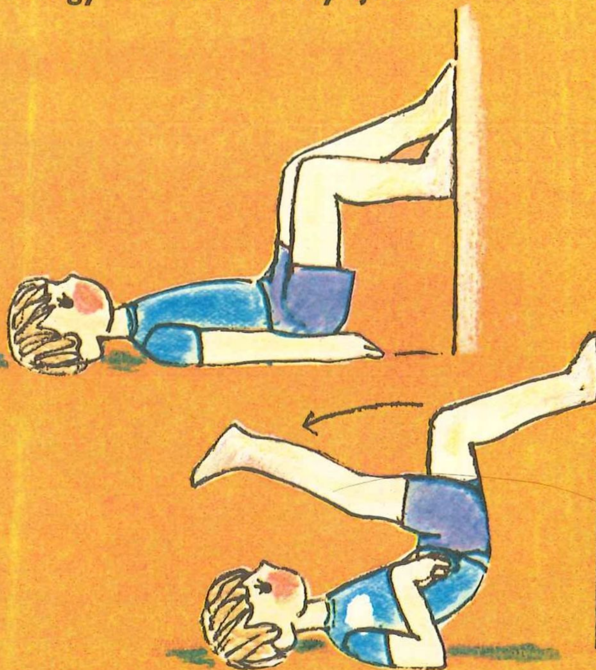

Fordulj a jobb oldaladdal az ajtó felé, állj egészen közel hozzá. Feszítsd neki a jobb lábfejed külső szélét, és kapaszkodj jobb kézzel a kilincsbe. A bal lábadat és bal karodat nyújtsd ki oldalra, mintha húzná valaki, és távolodj el a törzseddel (de csak azzal!) az ajtótól. Már csak lengsz, mint a zászló! Akkor lesz a legszebb a zászló, ha egyenes a hátad, és nyújtott a lábad! Most a másik kezeddel fogd a kilincset, a másik irányba nézzen a zászló. Legjobb az ajtót kulcsra zárni, nehogy váratlanul kinyíljon.

Séta a falon

Feküdj a földre mezítláb, szemközt a fallal vagy az ajtóval. (Ha üveges az ajtó, kerüld el inkább!) Lépegess a falon felfelé kis lépésekkel; a törzsedet is vidd egyre közelebb a falhoz, és egyre feljebb. Amikor már csupán a válladon támaszkodsz, rúgd hátra a lábadat egy kis lendülettel: máris csináltál egy hátrabukfencet! Indulj újabb sétára a falon!

DEMETER RÓZSA

SZÁVAY EDIT rajzai

Játsszunk most együtt!

Kedves Szülők, Nagyszülők,
Kedves Felnőttek!

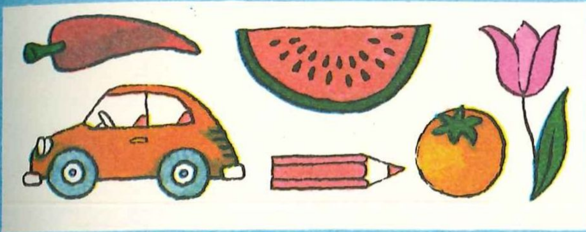
Játsszunk, foglalkozzunk most ismét a s[...] vakkal, amelyek nyelvünk alkotóelemei, é[...] tőkockái.

A kisgyerek élete első éveiben megtanul [...] szélni, elsajátítja azokat a szavakat, amelye[...] szüksége van óhajainak, kívánságainak kife[...] zéséhez. Később már gondolatait, érzéseit[...] közölni akarja környezetével. Három-né[...] éves korukban a gyermekek választékosa[...] beszédet igényelnek. Ízlelgetik az eddig ism[...] retlen szavakat és kifejezéseket, hamar me[...] tanulják és használják is, mintegy büszkélke[...] ve újonnan szerzett kincsükkel. Vegye ész[...] ezt a szülő, és dicsérje meg a gyereket: lá[...] csak, milyen okosan, szépen mondtad!

Beszélgessünk most a szavakról, hogy sz[...] ben, másképpen is tudjuk mondani a hason[...] vagy ugyanazt.

Új pulóvert vásárolt édesanya; a gyerek o[...]

hon eldicsekszik vele apjának. Kérdezzék meg tőle: milyen színű a pulóver? Mondjuk: piros — másképpen: vörös. Milyen piros? Mint a rózsa? Mint a tűz? Vagy világosabb, talán rózsaszínű? A pirosat nevezhetjük rőtnek, bíborszínűnek, égővörösnek is, az árnyalatától függően. Elmondhatja a gyerek, hogy mennyi mindent ismer, ami piros színű. Piros a cseresznye, az alma héja, az eper, a paradicsom, és a vérnarancs belseje; piros lehet a sapkája, labdája; vörös lehet a naplemente, néha a kukoricacső is, szép élénk piros a muskátli és még sok más virág; a pöttyös bögre, a paradicsompaprika, a cékla, piros a vér is, piros a torka annak, aki torokgyulladástól beteg. Van, akinek a haja vörös, vörös a rozsda, vörös ősszel a falevél. De piros a közlekedési lámpa is — akkor nem szabad átmenni. Ennyi minden — és még ennél is sokkal több — piros vagy vörös színű, és mind-mind másképpen piros.

Ezen a délutánon lerajzolhatja a gyerek az otthon látható piros tárgyakat, és nevezze meg, hogy melyik milyen piros: piros, mint a rózsa, eperszínű, rozsdaszínű, narancsszínű, vörös, mint a tűz vagy a rozsda.

A következő alkalommal keressenek egy másik szót, fogalmat, amelyről beszélgethetnek. Például hányféleképpen fejezhetjük ki jókedvünket! Van úgy, hogy csak mosolygunk. De somolyoghatunk is, nevethetünk, önfeledten kacaghatunk; a gyerekek gyakran vihognak, vihorásznak, máskor vidámak, hahotáznak, hangosan röhögnek, néha csak derülnek valamin. Egyes vidékeken bazsalyognak — ott úgy nevezik a mosolygást. Különbözőképpen fejezhetjük ki rosszkedvünket is: lehet valaki bánatos, szomorú, bús, levert, sírhat, zokoghat: de ha csak épphogy rossz hangulatban van, akkor szomorkás, mélabús, kedvetlen, nyűgös — és ez mind egy kicsit mást jelent. Használjuk váltogatva ezeket a kifejezéseket például akkor, ha a gyerek és a felnőtt óvodai, iskolai, otthoni vagy akár munkahelyi élményekről beszélget egymással.

Amikor valaki elmegy valahová, ha sietnie kell: futhat, szaladhat, szedheti a lábát, rohanhat, mehet igyekezve, gyorsan, gyakran lótfut; de ha ráér, nem sietős a dolga, akkor csak járkál, lépeget, jön-megy, ballag, bandukol, sétál, jár-kél, megy-mendegél, mint a szegény legény vagy a legkisebb királyfi a mesében.

Ha a szülő azt szeretné, hogy gyermeke szépen, választékosabban beszéljen, mutasson példát! Keresse meg mindig a legmegfelelőbb szavakat, és hívja fel a gyerek figyelmét az érdekes, szép kifejezésekre. Alkalom adódhat erre őszi kirándulásokon a rőt erdőben, hétköznap hazajövet, amikor vörös a lemenő nap — vagy bíborszínű, esetleg tűzpiros. Legyen türelme a felnőttnek — bármilyen nehéz is néha — erre is kihasználni a gyerekkel együtt töltött időt; otthon, az utcán, óvodába menet, hazafelé jövet kirakatnézés közben, a játszótéren, ahol sáros vagy lucskos lett a cipő, a piacon vagy a gyümölcsárusnál, séta közben, öltözésnél, bármikor. Reggel induláskor mondhatják, hogy ma hideg lesz, de azt is, hogy hűvös az idő. Ha sietnek, sürgethetik a gyereket azzal, hogy menjünk gyorsabban, vagy így: szaporábban szedd a lábad.

SOMORJAI ÉVA rajzai

Csak néhány példán mutattuk be: milyen színesen fejezheti ki magát az, aki sok szót ismer, akit gyermekkorában sokra megtanítanak, és milyen gazdag választékát nyújtja édes anyanyelvünk annak, aki él is vele. *R. K.*

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉK TORNÁZNAK

— Ki a legjobb tornatanár?
— kérdi testvéröccsét Berci.
— Ki lehet az?
— Hát a Tavasz!
Tanítását máris kezdi:
rigóhangon füttyent nagyot,
s felpattannak mind a rügyek,
növendékfák hajladoznak,
míg a friss szél körbeüget.
Kövek hátán patak szökdel,
futkározik ürge, cickány,
kökénybokor ágat terpeszt,
mókus, pele bukfencet hány.
Gyerünk mi is! Füttyszavára
nyújtózzunk, és másszunk fára!

Lelkesedik Marci medve.
— Tudod mit? — szól.
— Álljunk fejre!

Nem kell kétszer mondania.
Gyürkőznek és — uramfia! —
tótágast áll a világ:
lefelé nő a virág,
felpotyog a fűzfabarka,
felhőt ér a bocsok sarka.
— Lent a tölgyfa koronája,
fent a törzse, gyökere!
Látod-e?

— Lenézek a hegy csúcsára,
felnézek a völgy fele.
— Lábam alatt fecske röpül.
— Gyík siklik a fejem körül.
Most meg itt az eső, tessék!
De nem hullnak vízcseppecskék;
zsebeinkből záporoz
radír, cerka, makk, toboz.
— Lent az égbolt: benne csillog
sok bogár... vagy inkább csillag?

SÓTI KLÁRA raj[z]

Berci kuncog: — Juj, a nap
csiklandja a talpamat.
— Fél bukfenc... és látod: máris
helyre fordul a világ is.

Szól a Tavasz: — Jól van, srácok,
tetszett nekem a tornátok.
Tetézem a dicséretet;
jutalmatok: fény és meleg.

F. GYŐRFFY ANNA rajza

VAU, VAU...

Ezen a kiállításon a legszebb kutyák adtak találkozót egymásnak. Itt látod a díjnyerteseket; mindegyik másféle fajta. Ismered a nevüket? Lefényképeztük őket, de sajnos nem sikerültek elég jól a képek. Csak a kutyák árnyéka látszik rajtuk. Vajon melyik kutyához melyik kép tartozik? Vágd le az oldal széléről az árnyékokat, keresd meg a párjukat, aztán ragaszd az árnyékokat egy papírlapra. A rejtvény megfejtéseképpen ugyanúgy helyezd el őket a papíron, ahogyan a kiállításon (a színes képeken) láthatók. Munkádat küldd el a Dörmögő Dömötörnek!

K. M.

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Szerkesztő: Rákos Klára. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó V. Felelős kiadó: Dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest VI., Dalszínház u. 10. Telefon: 318-798. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, 1370 Budapest, Postafiók 357. Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Köz-